mic dar șic

familia Roadensec

Florian Cristescu

ilustrații de SILVIA COLFESCU

editura
VREMEA
BUCUREȘTI
2020

1

O CĂLĂTORIE PE NEGÂNDITE

Era primăvară. Câmpiile înverzite râdeau în bătaia soarelui. Pe lunca din marginea satului, copiii se zbenguiau și alergau după fluturi.

Colo, în ceata ștrengarilor de pe luncă, era și Ionică zis Noduleț, nepotul babei Maria, un băiețel ca de cinci-șase anișori, grăsuliu, rumen, cu ochii mari, albaștri. Alerga desculț, cu părul în vânt, fără pălărie și fără altă îmbrăcăminte, decât o cămășuță deschisă la gât și scurtă până la genunchi.

Cum alerga el așa, pierdut în ceata tovarășilor, numai ce auzi, ca prin vis, glasul bunică-sii:

– Mă, Noduleț, mă! Auzi, mă? Vino încoace!

Auzise limpede, cum se aude, dar băiețelul făcu pe surdul și alergă înainte, iuțind pasul, ca să se depărteze cât mai mult de bunică-sa.

Bătrâna îl strigă și mai tare:

– Mă, diavole, mă! Hai acasă!

Băiețelul se opri o clipă și ascultă. Dar repede se răzgândi și porni iarăși înainte.

– Nu stai, hai? Nu stai? O să pun eu mâna pe tine, împielițatule! se auzi din nou glasul bunicii.

Noduleț încetini fuga și privi cu coada ochiului spre bătrână, să vadă dacă are vreo nuielușă; dar de oprit, cu totul, nu se opri și nici de răspuns nu voi să răspundă.

Femeia se supără:

– Te faci că nu mă auzi? Apoi... stai că-ți arăt eu!

Băiețelul se opri, se întoarse cu fața către dânsa și privind mai cu băgare de seamă, se gândea: „Oare să n-aibă nuielușă? Dacă n-am văzut bine? Dac-o ține ascunsă?”.

Și iscodea cu ochișorii măriți de îngrijorare; dar nu văzu nici urmă de nuia.

– N-are! bombăni el cu convingere și voi s-o pornească după ceata care se depărta. Se întoarse și-o porni, dar nu fuga, ci încet, călcând alene și mergând cu capul aplecat, ca și cum ar fi căutat ceva pe jos. Era nehotărât. Un gând îl îndemna s-asculte pe bunica, iar altul să fugă după ceată.

Bătrâna îndulci glasul:

– Măi, Ionică, măi! Hai acasă, că te ia taică-tău, cu căruța, la oraș!

„La oraș”! se gândi băiețelul. Mă ia cu căruța la oraș! O bucurie nespusă îi îmbujoră fața și o căldură plăcută i se revărsă în tot corpul.

La oraș! De multe ori îi sunaseră în urechi cuvintele acestea. De multe ori așteptase pe taică-său să vină „de la oraș” și să-i aducă cofeturi, bomboane și

alviță. Tot lucruri dulci și minunate, de care nu prea se găseau pe la negustorii de la sate și din care „la oraș sunt cu grămezile, ca munții”.

Dar, mai ales, de câte ori nu ascultase el, plin de uimire, pe frățiorul lui mai mare, Iliuță, povestindu-i despre străzile largi și drepte, așternute cu lespezi de piatră curate „să lingi miere”; despre casele înalte până-n cer; despre prăvăliile încărcate cu mărfuri și cu geamuri cât peretele; și despre atâtea alte minunății, pe care numai la oraș le poți vedea.

Și acum!...

Îl ia și pe el, taică-său, la oraș. Ce bucurie!

Dar... să fie oare adevărat?...

Nu l-o fi păcălit bunicuța?

Se opri, se întoarse și privi, zâmbind, către bătrână. Apoi întrebă cu glas duios:

– Adevărat?

– Hai, vino! Sigur că-i adevărat! Vino, să te spele bunica, să te faci „gigea”. Să-ți dea maică-ta hăinuțele cele noi, să nu râdă de tine verișorii tăi de la oraș.

„Îmi dă hainele noi”, se gândi Ionică și acum bucuria lui era și mai mare. O porni spre bunică-sa, dar tot încet și gânditor.

Femeia, care se vede că era grăbită, veni repede lângă el, îl prinse de mână și porni iarăși repede cu el spre casă.

Dar, după puțin timp, văzând că băiețelul nu se putea ține după pașii ei mari și repezi, se opri, se aplecă și apucându-1 de subțiori, îl ridică în brațe.

– Așa! Măgădan mare! Să te duc eu în brațe! Nu ți-e rușine!

Ionică zâmbi, gândindu-se la hăinuțele lui cele noi și la minunățiile orașului... Și se cuibări în brațele bunică-sii.

– Uf! Ce murdar ești! Ca un porcuț! zise bătrâna după câteva clipe de tăcere, îndepărtându-1 ușor de lângă sine.

– Zdrențăros, și murdar, și ars de soare. Așa să te trimitem la oraș? Să râdă toată lumea de tine?

Noduleț n-auzea.

El se vedea îmbrăcat cu hainele și pălăria cele noi și încălțat în ghete cu șireturi.

Ca să-i mulțumească bunicuței pentru vestea ce-i adusese, întinse mânuțele lui grase și înroșite de soare și, apucând-o de după gât, o sărută prelung.

La poarta curții îi aștepta maică-sa, o femeie tânără și voinică.

– Hai, mă, rătăcitule! Pe unde umbli? Vrei să plecăm fără tine? Că taică-tău nu știe multe… Acum dă bici cailor și te lasă.

Lui Noduleț îi alunecă un sloi de gheață pe șira spinării. Sări repede din brațele bătrânei și alergă la maică-sa.

Gândul că ai lui ar putea să plece la oraș fără el îl cutremură și, de frică, fu așa de ascultător și de cuminte, încât maică-sa nici nu băgă de seamă ce repede isprăvi cu spălatul, cu îmbrăcatul, cu încălțatul și cu tot.

Ba acum, Noduleț era gata chiar mai înaintea celorlalți, îmbrăcat de sărbătoare, sta în prag, foarte neliniștit că pregătirile nu se mai terminau odată.

Iliuță, supărat că de data aceasta nu-1 mai luau pe dânsul la oraș, se mișca alene și făcea în silă tot ce i se cerea.

Când a fost să adape caii, a uitat biciul lângă furca fântânii și acum s-a dus să-l caute. L-a găsit unde-1 lăsase, dar vine cu el încet, abia mișcându-și picioarele, ca și cum biciul ar fi cine știe cât de greu și n-ar putea să-l ducă.

– Îi…! Mă nene... și tu... că parcă ai ouă în poală! zise Ionică, însoțind vorbele cu un zâmbet, ca să nu-și supere frățiorul, care și așa era destul de cătrănit.

– Da' ce te grăbești, coconașule?… Mai domol, că nu pleacă orașul de-acolo! bombăni Iliuță, aruncând vorbele, ca peste umăr. Apoi, după câteva clipe, așezând biciul pe șușletul din față, adăugă:

– Hm!... Se duce și el la oraș! Și parcă cine știe ce-ar fi!... Lasă, bă, că eu nu m-am mai fudulit așa.

– Tocmai de-aia, să nu fii supărat acuma! răspunse maică-sa, mângâindu-1 cu mâna pe frunte. Avem noi grijă și de tine. Știu eu ce am vorbit. Fluierașul!

– Da, măicuță, să-mi cumperi unu... știi! De la „Mocanu cu plosca de aur". Ca fluierul cel nou al lui bădița Vasile. Dar să mi-l aleagă tăicuțu, să-ntoarcă bine. Știe el cum!

Tatăl băieților venea din fundul curții, cu un braț de fân. Auzind pe Iliuță, se amestecă și el în vorbă:

– Cum, măi Iliuță? Cum să fie?

– Ca al lui bădița Vasile. Și să-ntoarcă bine, ca ăla.

– Și... să cânte el singur, fără să sufli, fără să dai din dește! Așa, mă Iliuță?

– Păi! Lasă, mi-1 descânt eu, numai să mi-l cumperi!

– Bine, măi Iliuță. Numai să fii cuminte, s-o asculți pe bunica și să nu lași vitele nemâncate și duse la apă.

Se așezară în căruță, toți pe leagănul din față. Bărbatul la dreapta, femeia la stânga și copilul între dânșii.

Înainte de plecare, omul mai aruncă o privire peste lucrurile din căruță.

– Măi femeie, parcă n-ar fi nutreț de-ajuns. Ce zici?

– Știu și eu! Orz am pus trei mertice*; dar fân… zic… n-ar strica să mai aduci un brățuc. Mai bine să rămână!

– Chiar așa! Că ce-i bine, nu-i rău! adăugă bărbatul, sărind din căruță și alergând spre căpița de fân.

Lui Noduleț nu-i plăcu întârzierea asta. Supărat, era gata să zică o vorbă urâtă, dar se răzgândi și tăcu.

Ca să-și potolească nerăbdarea, bătea numai cu tocul ghetei în podina căruței.

---

* mertic: vas pentru grăunțe.